

Голові разової спеціалізованої вченої ради
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна
професору Володимиру РОДЧЕНКУ
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

ВІДГУК

офіційного опонента, директора Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України, доктора економічних наук, професора Хаустової Вікторії Євгенівни на дисертаційну роботу Магдисюка Сергія Володимировича «Удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування. Відгук підготовлений на основі вивчення тексту дисертації, наукових публікацій здобувача, в яких опубліковано результати дисертаційної роботи, документів із підтвердженням впровадження результатів дослідження.

Обґрунтування актуальності теми дисертації, її зв'язок із науковими програмами, темами.

Актуальність теми дослідження Магдисюка С. В. на тему «Удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України» зумовлена зростанням спектра ризиків/загроз/небезпек, ускладненням середовища та необхідністю підвищення стійкості та розвитку критичної інфраструктури України та регіонів, особливо в умовах воєнного стану. Це потребує нових форм та значень, науково обґрунтованої методології, міждисциплінарного підходу та системного опрацювання багатьох питань критичної інфраструктури. А теоретичних та науково-практичних узагальнень та рішень бракує. Розроблені дисертантом підходи надали змогу по-новому поглянути на проблематику розвитку критичної інфраструктури країни та регіонів.

Тема роботи органічно вписується в сучасну наукову парадигму дослідження соціально-економічного розвитку регіонів, ефективного управління процесами безперервного функціонування критичної

інфраструктури, виявлення та запобігання ризикам/загрозам/небезпекам, обґрунтування потрібних зрушень у процесах забезпечення безпекової життєдіяльності населення, бізнесу, держави. На цій підставі розкриття механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України як самостійного об'єкта дослідження є актуальним, важливим і перспективним.

Підтвердженням актуальності проблематики є використання результатів дослідження в межах науково-дослідних тем кафедри управління та адміністрування, а саме: № 04-24 «Соціально-економічний розвиток Харківського регіону в умовах військових загроз» (довідка №25.174/05 від 26.11.2025 р.), «Стратегування діяльності підприємств критичної інфраструктури регіонів України в контексті цифрової трансформації та посилення ризиків» (номер державної реєстрації 0126U001020).

Повнота викладу основних положень дисертації у наукових виданнях та апробація результатів дослідження.

Основні наукові положення, висновки та результати проведеного дослідження завчасно та у належному обсязі доведено до відома наукової спільноти шляхом опублікування 13 наукових праць, зокрема 6 статей у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (категорії Б). Також 1 стаття у міжнародному журналі, включеному до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science.

Окрім того, результати наукового дослідження здобувача пройшли апробацію як на всеукраїнських, так і на міжнародних науково-практичних конференціях, за підсумками участі в них опубліковано 6 тез доповідей і матеріалів конференцій.

Усі оприлюднені праці здобувача повною мірою відображають сутність, зміст і основні результати дисертаційної роботи, а також розкривають їх наукову новизну. Обсяг, зміст і науковий рівень опублікованих праць є достатніми для надання дисертанту права на публічний захист дисертації.

Обґрунтованість наукових положень дисертації та їх новизни.

Дисертація Магдисюка С. В. вирізняється методологічною зваженістю, логічною структурованістю та науковою послідовністю викладу.

Результати дослідження, які виносяться на захист, є науково обґрунтованими, побудовані на значному масиві джерел (250 найменувань). Надано аналіз змісту наукових праць відомих вчених з обраної тематики.

Представлені результати свідчать про системний підхід автора до вирішення поставленого наукового завдання та мають як теоретичну, так і прикладну значущість. Наукова новизна дисертаційного дослідження Магдисюка С. В. полягає у поглибленні теоретичних засад, розширенні методичних підходів, а також розробці низки практичних рекомендацій щодо удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України. Основні результати полягають у тому, що:

вдосконалено:

уявлення про теоретичний базис поняття «механізм розвитку критичної інфраструктури», що, на відміну від існуючих, характеризується процесами координації та узгодження взаємодій складових та елементів (секторів/підсекторів/мереж/підприємств/об'єктів) критичної інфраструктури на основі поєднання ресурсів (економічних, фінансових, управлінських, кадрових, інформаційних, технічних тощо), що спрямовано на позитивні системні перетворення такої інфраструктури, підвищення її стійкості, забезпечуючи керованість та ефективність її функціонування, результатом чого стає сталий соціально-економічний розвиток на основі розширеного відтворення, посилення захисту та безпеки для населення та країни;

підхід до оцінки функціонування та розвитку секторів/підсекторів критичної інфраструктури країни та регіонів, що, на відміну від існуючих, використовує інтегровані, релевантні макроекономічні дані системи національних рахунків (СНР), які ґрунтуються на міжнародних стандартах ООН та ЄС, використовуються як інформаційна основа для аналізу стану, процесів відтворення та розвитку національної економіки в цілому, та її

секторів, що зумовило визначити та класифікувати ризики критичної інфраструктури, які впливають на діяльність в умовах потенційних загроз;

характеристики секторів/підсекторів/мереж/об'єктів/активів критичної інфраструктури (функціональність, швидка адаптивність до турбулентних умов, безперервність в роботі, стійке протистояння та швидке відновлення після будь-якого впливу загроз), які, на відміну від існуючих, орієнтовані на позитивну динаміку показників: обсяги інвестицій, кількість новостворених у кризових умовах підприємств, обсяги доходів, кількість працюючих, обсяги виробництва товарів/послуг, нові напрями діяльності; що стабілізують національну та регіональну економіку;

дістало подальшого розвитку:

підхід до управління критичною інфраструктурою (КІ) регіонів, що, на відміну від існуючих, передбачає створення на регіональному рівні Координаційних центрів стійкості та розвитку критичної інфраструктури, в склад яких доцільно залучити керівників та представників: департаментів, які мають критично важливі підприємства; органів місцевого самоврядування; ОТГ; критично важливих державних підприємств регіону; регіонального бізнесу, який функціонує в секторах/підсекторах критичної інфраструктури; органів виконавчої влади; а також експертів та консультантів, науковців, фахівців, громадських організацій, діяльність яких пов'язана з КІ країни та регіону; для забезпечення безпеки, захисту та життєдіяльності населення, економічної та соціальної стабілізації у регіонах в умовах ризиків та небезпек різної етіології;

інформаційне забезпечення управління розвитком критичної інфраструктури на регіональному рівні, що, на відміну від існуючих, передбачає створення інформаційного центру та бази даних накопичення, обміну, використання інформації про мережі/підприємства/об'єкти/активи критичної інфраструктури регіону, що дає змогу систематизувати ресурси інформаційного центру та бази даних критичної інфраструктури на регіональному рівні для продукування якісних управлінських рішень у

непередбачуваних, критичних умовах для забезпечення безпекового, стабільного функціонування країни та регіонів;

методичний підхід з використанням факторного аналізу для визначення ступеня впливу елементів оборотних активів на доходи та фінансово-економічні результати діяльності підприємств критичної інфраструктури, що, на відміну від існуючих, проводиться на основі оцінки зміни виручки (доходу від реалізації) залежно від зміни обсягу середньої дебіторської заборгованості та коефіцієнту оборотності дебіторської заборгованості, що дозволяє розвинути підхід до управління активами підприємств КІ на основі визначення допустимого розміру дебіторської заборгованості, який забезпечує безперебійне фінансування та функціонування підприємств КІ та визначає оптимальне співвідношення прибутковості й платоспроможності в умовах небезпек/ризиків/криз.

Ці положення є оригінальними внесками автора, які розширюють теоретико-практичний дискурс у сфері стійкості та розвитку критичної інфраструктури регіонів України. Вони базуються на синтезі зарубіжних концепцій з емпіричним аналізом українських реалій щодо критичної інфраструктури країни та регіонів, що робить їх особливо цінними для національної науки.

Дисертаційна робота Магдисюка С. В. є завершеною науковою працею, у якій обґрунтованість, достовірність і наукова новизна отриманих результатів забезпечені системним підходом до дослідження проблематики щодо розвитку критичної інфраструктури країни та регіонів. Авторські положення розширюють теоретичний базис та мають практичну цінність.

З урахуванням викладених аргументів можна стверджувати, що здобувач продемонстрував: ґрунтовну обізнаність із методологією наукових досліджень, вміння використовувати відповідні методи й підходи; усвідомленість проблем та концентрацію уваги на ключових рішеннях. Поставлене наукове завдання реалізовано на високому рівні з повною відповідністю до визначених цілей і вимог.

Достовірність результатів дисертаційного дослідження.

Достовірність висновків підтверджується використанням широкого спектра методів (компаративний, порівняльний, коефіцієнтний, статистичний, середні значення, відсотки, динаміка, стандартне відхилення, коефіцієнт варіації тощо).

Емпіричну базу дослідження склали дані Державної служби статистики України, Національного банку України, методичні матеріали та звіти іноземних та міжнародних організацій (CISA, SGDSN, UNDP, UNDRR, OECD).

Поєднання методів сприяло належній верифікації теоретичних положень та практичних засад, їх узгодженню з реальними тенденціями.

Аналіз змісту дисертації Магдисюка С. В. свідчить про достовірність отриманих наукових результатів. Їх валідність підкріплена високим рівнем опрацювання теоретичної та науково-практичної джерельної бази, її критичного осмислення, власними публікаціями здобувача, коректною обробкою статистичних матеріалів. Наукова новизна положень, запропонованих до захисту, ґрунтується на надійній емпіричній і теоретичній базі. Автор виявив упевнене володіння методологічним апаратом дослідження.

Відсутність порушення академічної доброчесності.

Дисертація була перевірена на наявність запозичень в антиплагіатній інтернет-системі Strikeplagiarism.com. Результати перевірки дисертаційної роботи Магдисюка С. В. засвідчують відсутність ознак порушення академічної доброчесності. Використання ідей та текстів інших авторів супроводжується належними посиланнями. Ознак навмисних запозичень, фальсифікації, фабрикації чи спотворення наукових результатів не виявлено.

На підставі здійсненої перевірки можна стверджувати, що дисертаційна робота виконана самостійно, відповідає принципам академічної доброчесності та вимогам, установленим до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Важливість отриманих автором дисертації результатів та їх практичне значення.

Результати дослідження, висновки та рекомендації, що містяться у роботі, схвалені та використовуються у навчальному процесі кафедри управління та адміністрування (довідка від 17.11.2025). Практичне значення одержаних результатів дисертації Магдисюка С. В. полягає у розробці прикладного інструментарію удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури на регіональному рівні управління у діяльності Донецької облдержадміністрації та показали свою дієвість, що надало можливість комплексно та якісно підійти до вирішення проблеми розвитку критичної інфраструктури на регіональному рівні (довідка М-01187-50-1.1/15-25-387/05.02-05 від 27.08.2025 та довідка М-01187-50-1.1/15-25-26/486-25 від 27.08.2025). А також використані у роботі підприємства, що відносяться до критично важливих, ПрАТ «АТП 16329» та показали свою дієвість (довідка № 1/1-178, від 30.06.2025).

Дискусійні положення та зауваження до дисертації.

Відзначаючи належний рівень обґрунтування теоретичних і прикладних засад дисертаційної роботи, її структурну цілісність та логіку викладу, водночас варто звернути увагу на окремі зауваження та дискусійні положення дослідження Магдисюка С. В.

1) У п. 1.1 було б доцільним, на нашу думку, більш критично проаналізувати існуючі підходи до таких категорій, як «критична інфраструктура», «розвиток», «механізм», «організаційно-економічний механізм», що поглибило б оцінку переваг та недоліків існуючих теоретичних надбань щодо критичної інфраструктури, надало би змоги більш детально визначити їх слабкі місця.

2) У п. 2.1 автор аналізує функціонування ІТ-сектору критичної інфраструктури України та регіонів, у т. ч. й як виду економічної діяльності. Було б доречним, на нашу думку, навести основні перспективи розвитку ІТ-секторів критичної інфраструктури як секторів економіки України.

3) У п. 2.3 автор аналізує функціонування банківського підсектору фінансового сектору критичної інфраструктури. Вважаємо, було б доцільним, на нашу думку, розглянути стан та джерела фінансового забезпечення критичної інфраструктури України при багатоканальному фінансуванні.

4) У п. 3.3 можна було б, на нашу думку, поглибити аналіз поточних активів підприємств критичної інфраструктури та співставити поточні активи підприємств КІ інших країн, які є приблизно однаковими за територією, обсягом економіки та населення.

Водночас зазначені зауваження мають рекомендаційний та дискусійний характер і не знижують загальної високої наукової та методичної цінності результатів дисертаційної роботи.

Загальні висновки щодо дисертаційної роботи.

Дисертаційна робота Магдисюка Сергія Володимировича на тему: «Удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України» є цілісним завершеним науковим дослідженням, що містить нове рішення актуального наукового завдання щодо розвитку критичної інфраструктури регіонів України. Робота спрямована на поглиблення теоретичних засад, розширення методичних підходів, а також розробку низки практичних рекомендацій щодо удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України.

Наукові результати, отримані здобувачем, є оригінальними, характеризуються внутрішньою системною єдністю, логічною послідовністю, є повністю обґрунтованими та відповідними заявленій темі дослідження. Результати дослідження відображають високий рівень теоретичної підготовки дисертанта, його здатність до критичного аналізу та самостійного наукового мислення, а також до наукового обґрунтування практичних управлінських рішень щодо розвитку критичної інфраструктури регіонів України. Зауваження, висловлені у відгуку, не применшують загальної позитивної оцінки роботи.

Враховуючи вищезазначене, вважаю, що дисертація на тему «Удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України» відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44 (у редакції постанови КМУ від 03.05.2024 р. № 507), а її автор, Магдисюк Сергій Володимирович, заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент» (галузь знань 07 «Управління та адміністрування»).

ОФІЦІЙНИЙ ОПОНЕНТ:

Директор Науково-дослідного центру
індустріальних проблем розвитку
Національної академії наук України,
доктор економічних наук, професор

Вікторія ХАУСТОВА

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 12:40:04 25.05.2026

Назва файлу з підписом: ВІДГУК_ХАУСТОВА.pdf
Розмір файлу з підписом: 167.7 КБ

Перевірені файли:
Назва файлу без підпису: ВІДГУК_ХАУСТОВА.pdf
Розмір файлу без підпису: 133.9 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: ХАУСТОВА ВІКТОРІЯ ЄВГЕНІВНА
П.І.Б.: ХАУСТОВА ВІКТОРІЯ ЄВГЕНІВНА
Країна: Україна
РНОКПП: 2701000828
Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 12:39:22
25.05.2026
Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000A9AF4001D34E2C07
Алгоритм підпису: ДСТУ 4145
Тип підпису: Удосконалений
Тип контейнера: Підписаний PDF-файл (PAdES)
Формат підпису: З повними даними для перевірки (PAdES-B-LT)
Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.04.06 13:00

Голові разової спеціалізованої вченої ради
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна
професору Володимиру РОДЧЕНКУ
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

ВІДГУК

офіційного опонента, декана факультету права, публічного управління і менеджменту Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, кандидата наук з державного управління, доцента Яременка Олександра Івановича на дисертаційну роботу Магдисюка Сергія Володимировича «Удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування. Відгук підготовлений на основі вивчення тексту дисертації, наукових публікацій здобувача, в яких опубліковано результати дисертаційної роботи, документів із підтвердженням впровадження результатів дослідження.

Обґрунтування актуальності теми дисертації, її зв'язок із науковими програмами, темами

Сучасна епоха розвитку людства відзначалася безліччю серйозних катастроф починаючи від природних явищ, таких як землетруси, повені, цунамі, вулканічні виверження до техногенних аварій, терористичних актів, кібератак та військової агресії. В таких умовах на новий рівень виходить потреба сучасного суспільства та економіки бути захищеними та готовими протистояти таким несподіваним несприятливим подіям і швидко відновлюватися після них. Щоб прогнозувати та забезпечувати захист та відновлення суспільства й економіки, особливу увагу треба спрямувати на розвиток важливих систем/мереж/активів, які підтримують економічну, екологічну, соціальну життєдіяльність сучасного суспільства, тобто – сферу критичної інфраструктури.

Критична інфраструктура, її стійкість, розвиток є життєво важливими для безпеки та добробуту громадян, національної безпеки, підвищення

конкурентоспроможності держави та регіонів. Однак критична інфраструктура також є вразливою до різних загроз/ризиків/небезпек, які можуть пошкодити її функціонування та викликати дестабілізацію на різних рівнях, включаючи національну безпеку. Тому необхідними є ефективні теоретичні та практичні підходи до розвитку критичної інфраструктури відповідно до сучасних умов. Це обумовлює актуальність наукового опрацювання питань розвитку критичної інфраструктури держави та регіонів. Тема дисертації є науково обґрунтованою, своєчасною та стратегічно важливою для України та регіонів.

За своїм змістом дисертація Магдисюка Сергія Володимировича відповідає спеціальності 073 «Менеджмент». Підтвердженням актуальності питань, які висвітлено та вирішено у дисертаційній роботі, є використання результатів дослідження в межах науково-дослідних теми № 04-24 «Соціально-економічний розвиток Харківського регіону в умовах військових загроз» (довідка № 25.174/11 від 26.11.2025 р) та теми «Стратегування діяльності підприємств критичної інфраструктури регіонів України в контексті цифрової трансформації та посилення ризиків» (номер державної реєстрації 0126U001020), що виконуються кафедрою управління та адміністрування Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Повнота викладу основних положень дисертації у наукових виданнях та апробація результатів дослідження

Основні наукові положення, висновки та результати дисертаційної роботи Магдисюка С. В. повною мірою представлені в 7 статтях, а саме: 6 статей у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (категорії Б) та 1 стаття у міжнародному журналі, включеному до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science.

Окрім того, результати наукового дослідження здобувача пройшли належну апробацію на 6 як всеукраїнських, так і міжнародних науково-практичних конференціях: Всеукраїнській науково-практичній конференції

«Проблеми та перспективи інноваційного розвитку територій» (м. Харків, 2022 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми та перспективи забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку територій» (м. Харків, 2023 р.); II Міжнародній науково-практичній конференції «Обліково-фінансове, інформаційне та мовно-комунікаційне забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи» (м. Дніпро, 2024 р.); VI Міжнародній науково-практичній конференції «Scientific Research: Modern Challenges and Future Prospects» (м. Мюнхен, Німеччина, 2025 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Державна фінансова політика в умовах суспільно-економічних перетворень» (м. Київ, 2025 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Модернізація економіки: сучасні реалії, прогностичні сценарії та перспективи розвитку» (м. Херсон – м. Хмельницький, 2025 р.).

Публікації повною мірою відображають отримані наукові результати. Кількість, обсяг і якість опублікованих праць надають автору право публічного захисту дисертації.

Обґрунтованість наукових положень дисертації та їх новизни

Актуальність дослідження чітко сформульована, коректно визначено об'єкт (процес удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури України та регіонів) і предмет (теоретичні засади, методичні рекомендації і практичні підходи щодо удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури України та регіонів) дослідження, його мета й завдання.

Дисертація має наукове і практичне значення, належним чином структурована, порядок викладення матеріалу вказує на логічне і послідовне виконання поставлених завдань.

Зміст дисертації та опублікованих наукових праць свідчить про обґрунтованість завдань, результатів і висновків роботи. Джерельна база дисертації включає 253 найменування. Робота ґрунтується на узагальненні значного обсягу сучасної вітчизняної та закордонної науково-методичної

літератури, що віддзеркалює актуальний рівень дослідження заявленої проблематики.

У дисертації ефективно застосовано широкий спектр загальнонаукових та спеціальних підходів й методів наукового осмислення економічних явищ, сучасних методів дослідження, кількісні результати дослідження обчислені відповідними статистичними методами, а аналіз отриманих даних представлено в узагальненні отриманих результатів та сформульовано у висновках.

Стиль викладення дисертації науковий, чіткий, логічний та послідовний. Робота добре ілюстрована, містить 45 рисунків, 29 таблиць, 10 формул та 5 додатків. Дисертація вирізняється змістовною та логічною побудовою, а також комплексним і системним підходом автора до проведеного дослідження.

Наукові результати викладено чітко і детально розкрито та обґрунтовано у відповідних розділах, а основні положення в узагальненому вигляді сформульовано у висновках. Простежується чітка кореляція завдань дослідження з отриманими результатами. Аналіз дисертації та її анотації дозволяє стверджувати, що сформульовані наукові положення вирізняються новизною та відображають оригінальний внесок здобувача у науку. Кожне положення чітко артикулює конкретний науковий результат, що в сукупності демонструє суттєвий внесок автора у розвиток теоретичних, методичних та практичних засад розвитку критичної інфраструктури України та регіонів.

Найбільш вагомі результати, полягають у наступному:

вдосконалено:

уявлення про теоретичний базис поняття «механізм розвитку критичної інфраструктури», що, на відміну від існуючих, характеризується процесами координації та узгодження взаємодій складових та елементів (секторів/підсекторів/мереж/підприємств/об'єктів) критичної інфраструктури на основі поєднання ресурсів (економічних, фінансових, управлінських, кадрових, інформаційних, технічних тощо), що спрямовано на позитивні системні перетворення такої інфраструктури, підвищення її стійкості,

забезпечуючи керованість та ефективність її функціонування, результатом чого стає сталий соціально-економічний розвиток на основі розширеного відтворення, посилення захисту та безпеки для населення та країни;

підхід до оцінки функціонування та розвитку секторів/підсекторів критичної інфраструктури країни та регіонів, що, на відміну від існуючих, використовує інтегровані, релевантні макроекономічні дані системи національних рахунків (СНР), які ґрунтуються на міжнародних стандартах ООН та ЄС, використовуються як інформаційна основа для аналізу стану, процесів відтворення та розвитку національної економіки в цілому, та її секторів, що зумовило визначити та класифікувати ризики критичної інфраструктури, які впливають на діяльність в умовах потенційних загроз;

характеристики секторів/підсекторів/мереж/об'єктів/активів критичної інфраструктури (функціональність, швидка адаптивність до турбулентних умов, безперервність в роботі, стійке протистояння та швидке відновлення після будь-якого впливу загроз), які, на відміну від існуючих, орієнтовані на позитивну динаміку показників: обсяги інвестицій, кількість новостворених у кризових умовах підприємств, обсяги доходів, кількість працюючих, обсяги виробництва товарів/послуг, нові напрями діяльності; що стабілізують національну та регіональну економіку;

дістало подальшого розвитку:

підхід до управління критичною інфраструктурою (КІ) регіонів, що, на відміну від існуючих, передбачає створення на регіональному рівні Координаційних центрів стійкості та розвитку критичної інфраструктури, в склад яких доцільно залучити керівників та представників: департаментів, які мають критично важливі підприємства; органів місцевого самоврядування; ОТГ; критично важливих державних підприємств регіону; регіонального бізнесу, який функціонує в секторах/підсекторах критичної інфраструктури; органів виконавчої влади; а також експертів та консультантів, науковців, фахівців, громадських організацій, діяльність яких пов'язана з КІ країни та регіону; для забезпечення безпеки, захисту та життєдіяльності населення,

економічної та соціальної стабілізації у регіонах в умовах ризиків та небезпек різної етіології;

інформаційне забезпечення управління розвитком критичної інфраструктури на регіональному рівні, що, на відміну від існуючих, передбачає створення інформаційного центру та бази даних накопичення, обміну, використання інформації про мережі/підприємства/об'єкти/активи критичної інфраструктури регіону, що дає змогу систематизувати ресурси інформаційного центру та бази даних критичної інфраструктури на регіональному рівні для продукування якісних управлінських рішень у непередбачуваних, критичних умовах для забезпечення безпекового, стабільного функціонування країни та регіонів;

методичний підхід з використанням факторного аналізу для визначення ступеня впливу елементів оборотних активів на доходи та фінансово-економічні результати діяльності підприємств критичної інфраструктури, що, на відміну від існуючих, проводиться на основі оцінки зміни виручки (доходу від реалізації) залежно від зміни обсягу середньої дебіторської заборгованості та коефіцієнту оборотності дебіторської заборгованості, що дозволяє розвинути підхід до управління активами підприємств КІ на основі визначення допустимого розміру дебіторської заборгованості, який забезпечує безперебійне фінансування та функціонування підприємств КІ та визначає оптимальне співвідношення прибутковості й платоспроможності в умовах небезпек/ризиків/криз.

Достовірність результатів дисертаційного дослідження

Достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації забезпечується ґрунтовністю, надійністю та об'єктивністю використаної наукової, статистичної і практичної інформації. Коректно сформульовані мета й завдання дослідження, а також адекватне застосування загальнонаукових і спеціалізованих методів сприяють обґрунтованості отриманих результатів. Їх достовірність додатково підтверджується апробацією на міжнародних

науково-практичних конференціях і публікаціями у фахових наукових виданнях, які відображають ключові положення дисертації.

Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності

Результати аналізу дисертаційної роботи Магдисюка Сергія Володимировича на відповідність принципам академічної доброчесності підтверджують, що дослідження містить належні посилання на першоджерела та авторів із дотриманням вимог законодавства про авторське право. Проведена перевірка не виявила жодних ознак порушення академічної доброчесності, зокрема, присвоєння наукових результатів інших осіб чи відтворення чужих текстів без зазначення авторства. Наукові результати роботи отримані автором самостійно, а дисертація Магдисюка Сергія Володимировича повністю відповідає стандартам академічної доброчесності.

Важливість отриманих автором дисертації результатів та їх практичне значення

Представлене дослідження є вагомим внеском у розвиток управлінських технологій, сучасної економічної науки, успішно реалізуючи завдання розкриття та удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури України та регіонів. Автор обрав перспективний напрям досліджень, що відповідає викликам сьогодення.

Слід підкреслити, що дослідження демонструє збалансований підхід до розв'язання складних питань розвитку критичної інфраструктури регіонів України, що робить його цінним як для наукової спільноти, так і для практиків.

Практичне значення отриманих автором результатів полягає в тому, що викладені в дисертаційній роботі положення мають теоретико-прикладну спрямованість.

Результати дослідження, висновки та рекомендації, що містяться у роботі, схвалені та використовуються у навчальному процесі (довідка від 17.11.2025). Пропозиції щодо створення Координаційного центру стійкості та розвитку критичної інфраструктури регіону, його склад та функції були використані при розробці відповідних планів заходів Донецької

облдержадміністрації (довідка М-01187-50-1.1/15-25-387/05.02-05 від 27.08.2025). Пропозиції щодо формування інформаційного центру та бази даних функціонування та розвитку критичної інфраструктури регіону були використані при розробці відповідних планів заходів Донецької облдержадміністрації (довідка М-01187-50-1.1/15-25-26/486-25 від 27.08.2025). Пропозиції щодо вдосконалення управління оборотними активами, дебіторською заборгованістю, визначення факторів впливу та методика факторного аналізу впливу елементів оборотного капіталу на доходи підприємств критичної інфраструктури були використані у роботі підприємства, що відноситься до критично важливих, ПрАТ «АТП 16329» (довідка № 1/1-178, від 30.06.2025).

Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Принципових і суттєвих зауважень до роботи не виникло, всі розділи оцінені позитивно. При аналізі роботи виникли деякі запитання, які пропонується обговорити в рамках наукової дискусії:

1. У п. 1.1, на нашу думку, доцільно було б надати більше уваги інституційній складовій критичної інфраструктури України та регіонів, що надало б можливість виокремити складники критичної інфраструктури в контексті інституційних координат, визначити роль інститутів.

2. У п. 1.2 було б доцільним, на нашу думку, більш розгорнуто розкрити «щільність чи/або міцність операційного зв'язку» в критичній інфраструктурі, як вагомих взаємозалежностей складових та процесів критичної інфраструктури.

3. У п. 1.3 було б, на нашу думку, доцільним більше уваги приділити актуальним та поширеним зараз гібридним загрозам/ризикам/небезпекам, розкрити їх особливості.

Проте висловлені зауваження мають рекомендаційний і дискусійний характер і жодним чином не применшують високого наукового та методологічного рівня результатів, отриманих у дисертаційній роботі.

Загальний висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам

Дисертаційна робота Магдисюка Сергія Володимировича «Удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України» є ґрунтовним і завершеним науковим дослідженням, що має значну теоретичну та практичну цінність. Тема дослідження є актуальною, вичерпно розкритою, а поставлена мета успішно реалізована. Розроблено низку оригінальних наукових положень та висновків. Дисертант продемонстрував знайомство із новітніми науковими розробками, здатність до наукових узагальнень та самостійного продукування нових ідей. Зміст роботи повністю відповідає спеціальності 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Вважаю, що дисертація Магдисюка Сергія Володимировича на тему «Удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України» повною мірою відповідає вимогам, визначеним постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 03.05.2024 р. № 507) «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішень разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження наукового ступеня» та наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.02.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Офіційний опонент:

декан факультету права,
публічного управління і менеджменту
Вінницького державного педагогічного
університету імені Михайла Коцюбинського,
кандидат наук з державного управління,
доцент

Олександр ЯРЕМЕНКО

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 15:55:28 22.05.2026

Назва файлу з підписом: ВІДГУК_ЯРЕМЕНКО О.pdf.p7s
Розмір файлу з підписом: 268.6 КБ

Перевірені файли:
Назва файлу без підпису: ВІДГУК_ЯРЕМЕНКО О.pdf
Розмір файлу без підпису: 249.4 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: Яременко Олександр Іванович
П.І.Б.: Яременко Олександр Іванович
Країна: Україна
РНОКПП: 2401804192
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 15:55:16 22.05.2026
Сертифікат виданий: "Дія". Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг
Серійний номер: 382367105294AF97040000000C350F001349A704
Тип носія особистого ключа: ЗНКІ криптомодуль ІІТ Гряда-301
Алгоритм підпису: ДСТУ 4145
Тип підпису: Кваліфікований
Тип контейнера: Підпис та дані в одному файлі (CAAdES enveloped)
Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CAAdES-X Long)
Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.04.06 13:00

Голові разової спеціалізованої вченої ради
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна
професору Володимиру РОДЧЕНКУ
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента, проректора з науково-педагогічної роботи, кандидата наук з державного управління, доцента кафедри управління та адміністрування ННІ «Каразінська школа бізнесу» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Бабічева Анатолія Валерійовича на дисертаційну роботу Магдисюка Сергія Володимировича на тему «Удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 Менеджмент (галузі знань 07 Управління та адміністрування)

Обґрунтування актуальності теми дисертації, її зв'язок із науковими програмами, темами

Критична інфраструктура є важливою для забезпечення безпекової життєдіяльності населення, соціально-економічної стабілізації, стійкої економіки як країни загалом, так і регіонів. Системи критичної інфраструктури мають характеризуватися безперебійним функціонуванням, швидким відновлення секторів/підсекторів/мереж/об'єктів/активів, їх стійкістю до загроз/ризиків/небезпек різної етіології походження, постійним розвитком. Складний і взаємозалежний характер систем критичної інфраструктури, фрагментарне управління роблять системи критичної інфраструктури вразливими до численних ризиків/загроз/небезпек. На критичну інфраструктуру, її функціонування, розвиток впливає безліч чинників, які можуть призвести до того, що така інфраструктура знизить відповідність суспільним цілям, вимогам безпеки, стійкості та розвитку. Забезпечення розвитку – задіяння механізму, який забезпечує високу сталість критичної інфраструктури як у короткостроковій, так і в довгостроковій

перспективі – може привести до істотного підвищення ефективності та продуктивності такої інфраструктури як на рівні регіонів, так і країни в цілому.

У світлі зазначеного необхідність наукового опрацювання механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України навряд чи потребує детального обґрунтування. Між тим, рівень розробки відповідних питань у науковій літературі залишається недостатнім.

Тому тема дисертації Магдисяка С.В. є актуальною. Цілком логічно, що вона вписується в рамки науково-дослідної роботи № 04-24 «Соціально-економічний розвиток Харківського регіону в умовах військових загроз», що виконувалась ННІ «Каразінська школа бізнесу» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Тема дослідження пов'язана з науково-дослідною роботою «Стратегування діяльності підприємств критичної інфраструктури регіонів України в контексті цифрової трансформації та посилення ризиків» (номер державної реєстрації 0126U001020), що виконується кафедрою управління та адміністрування Каразінського університету.

Повнота викладу основних положень дисертації у наукових виданнях та апробація результатів дослідження

Основні наукові положення, висновки та результати проведеного дослідження завчасно та у належному обсязі доведено до відома наукової спільноти шляхом опублікування 6 статей у фахових наукових виданнях України (категорія «Б») у редакції, що представлена у самому рукописі дисертації та 1 стаття у закордонному науковому фаховому виданні, яке входить до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science.

Крім того, основні ідеї здобувача пройшли належну апробацію на 6-ти науково-практичних вітчизняних та зарубіжних конференціях: в Україні (м. Харків, 2022 р. та 2023 р.; м. Дніпро, 2024 р.; м. Київ, 2025 р.; м. Херсон – м. Хмельницький, 2025 р.); у Німеччині (м. Мюнхен, 2025 р.).

Обґрунтованість наукових положень дисертації та їх новизни

Дисертанту вдалося розробити та сформулювати низку наукових положень, що мають ознаки різного рівня новизни та свідчать про його внесок у науку. Основні результати полягають у тому, що:

вдосконалено:

уявлення про теоретичний базис поняття «механізм розвитку критичної інфраструктури», який характеризується процесами координації та узгодження взаємодій складових та елементів критичної інфраструктури на основі поєднання ресурсів (економічних, фінансових, управлінських, кадрових, інформаційних, технічних тощо), що спрямовано на позитивні системні перетворення такої інфраструктури, підвищення її стійкості, забезпечуючи керованість та ефективність її функціонування, результатом чого стає сталий соціально-економічний розвиток на основі розширеного відтворення, посилення захисту та безпеки для населення та країни;

підхід до оцінки функціонування та розвитку секторів/підсекторів критичної інфраструктури країни та регіонів, що використовує інтегровані, релевантні макроекономічні дані системи національних рахунків (СНР), які ґрунтуються на міжнародних стандартах ООН та ЄС, використовуються як інформаційна основа для аналізу стану, процесів відтворення та розвитку національної економіки в цілому, та її секторів, що зумовило визначити та класифікувати ризики критичної інфраструктури, які впливають на діяльність в умовах потенційних загроз;

характеристики секторів/підсекторів/мереж/об'єктів/активів критичної інфраструктури (функціональність, швидка адаптивність до турбулентних умов, безперервність в роботі, стійке протистояння та швидке відновлення після будь-якого впливу загроз), які орієнтовані на позитивну динаміку показників: обсяги інвестицій, кількість новостворених у кризових умовах підприємств, обсяги доходів, кількість працюючих, обсяги виробництва товарів/послуг, нові напрями діяльності; що стабілізують національну та регіональну економіку;

дістало подальшого розвитку:

підхід до управління критичною інфраструктурою (КІ) регіонів, що передбачає створення на регіональному рівні Координаційних центрів стійкості та розвитку критичної інфраструктури, в склад яких доцільно залучити керівників та представників: департаментів, які мають критично важливі підприємства; органів місцевого самоврядування; ОТГ; критично важливих державних підприємств регіону; регіонального бізнесу, який функціонує в секторах/підсекторах критичної інфраструктури; органів виконавчої влади; а також експертів та консультантів, науковців, фахівців, громадських організацій, діяльність яких пов'язана з КІ країни та регіону; для забезпечення безпеки, захисту та життєдіяльності населення, економічної та соціальної стабілізації у регіонах в умовах ризиків та небезпек різної етіології;

інформаційне забезпечення управління розвитком критичної інфраструктури на регіональному рівні, що передбачає створення інформаційного центру та бази даних накопичення, обміну, використання інформації про мережі/підприємства/об'єкти/активи критичної інфраструктури регіону, що дає змогу систематизувати ресурси інформаційного центру та бази даних критичної інфраструктури на регіональному рівні для продукування якісних управлінських рішень у непередбачуваних, критичних умовах для забезпечення безпекового, стабільного функціонування країни та регіонів;

методичний підхід з використанням факторного аналізу для визначення ступеня впливу елементів оборотних активів на доходи та фінансово-економічні результати діяльності підприємств критичної інфраструктури, що проводиться на основі оцінки зміни доходу від реалізації залежно від зміни обсягу середньої дебіторської заборгованості та коефіцієнту оборотності дебіторської заборгованості, що дозволяє розвинути підхід до управління активами підприємств КІ, який забезпечує безперебійне фінансування та функціонування підприємств КІ та визначає оптимальне співвідношення прибутковості й платоспроможності в умовах небезпек/ризиків/криз.

Крім ефективної методології, отриманню відповідних результатів сприяла серйозна робота з джерельною базою. Список використаних праць включає 250 назв, майже третина з яких – англомовні, що забезпечує аналіз та імплементацію передового світового досвіду ефективного управління та розвитку критичної інфраструктури.

Достовірність результатів дисертаційного дослідження

Наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані в дисертації, є достовірними, що знаходить своє підтвердження у відповідальному і мотивованому використанні значного масиву наукової інформації та достовірних статистичних та первинних даних, оброблених з використанням наукових методів аналізу та дослідження, нормативних документів, у підкріпленні отриманих висновків і рекомендацій фактичним матеріалом та результатами розрахунків, проведених особисто автором, у критичному використанні багатьох літературних джерел зарубіжних та вітчизняних авторів.

Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності

Результати аналізу дисертаційної роботи Магдисюка Сергія Володимировича на відповідність принципам академічної доброчесності підтверджують, що дослідження містить належні посилання на першоджерела та авторів із дотриманням вимог законодавства про авторське право. Проведена перевірка не виявила жодних ознак порушення академічної доброчесності, зокрема, присвоєння наукових результатів інших осіб чи відтворення чужих текстів без зазначення авторства. Наукові результати роботи отримані автором самостійно, а дисертація Магдисюка Сергія Володимировича повністю відповідає стандартам академічної доброчесності.

Важливість отриманих автором дисертації результатів та їх практичне значення

Результати, отримані автором дисертації, мають суттєве теоретичне і практичне значення. Використовуються у навчальному процесі кафедрою управління та адміністрування (довідка від 17.11.2025). Пропозиції щодо

створення Координаційного центру стійкості та розвитку критичної інфраструктури регіону були використані при розробці відповідних планів заходів Донецької облдержадміністрації та показали свою дієвість (довідка М-01187-50-1.1/15-25-387/05.02-05 від 27.08.2025). Пропозиції щодо формування інформаційного центру та бази даних функціонування та розвитку критичної інфраструктури регіону були використані при розробці відповідних планів заходів Донецької облдержадміністрації (довідка М-01187-50-1.1/15-25-26/486-25 від 27.08.2025). Пропозиції щодо вдосконалення управління оборотними активами підприємств критичної інфраструктури були використані у роботі підприємства, що відноситься до критично важливих, ПрАТ «АТП 16329» (довідка № 1/1-178, від 30.06.2025).

Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Відзначаючи належний рівень обґрунтування теоретичних і прикладних засад дисертаційної роботи, її структурну цілісність і логіку викладу, водночас варто звернути увагу на окремі зауваження та дискусійні положення дослідження Магдисюка С.В.:

1) У тексті дисертації (п. 1.2) автор наводить існуючі світові підходи до оцінки стійкості та розвитку критичної інфраструктури. На нашу думку, було б доречним глибше розкрити та проаналізувати зазначені підходи, навести їх переваги, недоліки. Це дало б змогу критично оцінити існуючі підходи, чіткіше визначатися, який метод в яких ситуаціях ефективніше спрацює.

2) У п. 3.1 автор розкриває здебільшого регіональний рівень управління критичною інфраструктурою. Однак було б доцільним, на нашу думку, приділити більше уваги та охарактеризувати всі рівні управління Національною системою критичної інфраструктури, а саме, загальнодержавний рівень, регіональний та галузевий рівні, місцевий рівень та об'єктовий рівень. Це надало б змоги більш чітко визначити взаємодію між суб'єктами національної системи з метою забезпечення стійкості та розвитку критичної інфраструктури.

3) Зараз як світовими, так і вітчизняними фахівцями з питань стійкості та розвитку критичної інфраструктури багато уваги приділяється питанням державно-приватного партнерства у сфері критичної інфраструктури. На нашу думку, в дисертації було б доцільним розглянути державно-приватне партнерство у сфері критичної інфраструктури.

4) Аналізуючи функціонування секторів/підсекторів критичної інфраструктури, автор залишає поза увагою проблему кадрового забезпечення функціонування та розвитку критичної інфраструктури. Однак воєнні дії в Україні зумовили значний відтік як робітничих, так і інших кадрів за кордон, що негативно позначилось й на роботі секторів/підсекторів/мереж/об'єктів критичної інфраструктури. Тому доцільним, на нашу думку, є опрацювання проблеми кадрового забезпечення розвитку критичної інфраструктури країни та регіонів.

Проте висловлені зауваження мають рекомендаційний і дискусійний характер і жодним чином не применшують високого наукового та методичного рівня результатів, отриманих у дисертаційній роботі.

Загальний висновок щодо дисертаційної роботи

Дисертаційна робота Магдисюка Сергія Володимировича «Удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України» є цілісним завершеним науковим дослідженням, що містить нове рішення актуального наукового завдання поглиблення теоретичних засад, розширення методичних підходів, а також розробки низки практичних рекомендацій щодо удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України, яке має суттєве значення для розвитку та посилення стійкості, функціональності, відновлюваності критичної інфраструктури регіонів України з метою забезпечення безпеки населення, соціально-економічного розвитку країни та регіонів. Наукові результати, отримані здобувачем, є оригінальними, характеризуються внутрішньою системною єдністю, логічною послідовністю, є повністю обґрунтованими та відповідними заявленій темі дослідження.

Дисертант переконливо довів оволодіння ним методологією наукової діяльності, демонструючи творчий потенціал для ефективного дослідження та вирішення складних проблем сучасного регіонального розвитку критичної інфраструктури.

Зміст роботи в повній мірі відповідає спеціальності 073 «Менеджмент» (галузь знань 07 «Управління та адміністрування»). Оформлення дисертації повністю відповідає вимогам Наказу МОН України від 12.01.2017 р. № 40 (з наступними змінами).

Вважаю, що дисертація на тему «Удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України» відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44 (у редакції постанови КМУ від 03.05.2024 р. № 507), а її автор – Магдисюк Сергій Володимирович – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 Менеджмент (галузь знань 07 Управління та адміністрування).

ОФІЦІЙНИЙ РЕЦЕНЗЕНТ:

проректор з науково-педагогічної роботи

Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна,

доцент кафедри управління та адміністрування

ННІ «Каразінська школа бізнесу»

кандидат наук з державного управління, доцент

Анатолій БАБІЧЕВ

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 14:42:35 26.05.2026

Назва файлу з підписом: Рецензія_Бабічев.pdf.asice
Розмір файлу з підписом: 207.7 КБ

Перевірені файли:
Назва файлу без підпису: Рецензія_Бабічев.pdf
Розмір файлу без підпису: 207.8 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: БАБІЧЕВ АНАТОЛІЙ ВАЛЕРІЙОВИЧ
П.І.Б.: БАБІЧЕВ АНАТОЛІЙ ВАЛЕРІЙОВИЧ
Країна: Україна
РНОКПП: 2940219296
Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 14:42:34
26.05.2026
Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Серійний номер: 5E984D526F82F38F040000002A674201C9806307
Алгоритм підпису: ДСТУ 4145
Тип підпису: Удосконалений
Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)
Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)
Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.04.06 13:00

Голові разової спеціалізованої вченої ради
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна
професору Володимиру РОДЧЕНКО
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента, доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри маркетингу та торговельного підприємництва Навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Чобіток Вікторії Іванівни на дисертаційну роботу Магдисюка Сергія Володимировича на тему: «Удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент» (галузь знань 07 «Управління та адміністрування»)

Обґрунтування актуальності теми дисертації, її зв'язок із науковими програмами, темами.

Актуальність теми дисертаційного дослідження Магдисюка С.В зумовлена зростаючою роллю критичної інфраструктури як ключового чинника забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку регіонів України в умовах сучасних безпекових викликів, воєнних загроз, енергетичної нестабільності та трансформаційних процесів у державі. Критична інфраструктура формує основу функціонування економіки, життєзабезпечення населення та безперервності публічних послуг, тому ефективність механізмів її розвитку безпосередньо впливає на рівень національної безпеки та конкурентоспроможності регіонів. У контексті децентралізації та регіоналізації управління особливого значення набуває пошук нових підходів до формування адаптивних, стійких і гнучких механізмів розвитку критичної інфраструктури, здатних враховувати специфіку територіальних громад та асиметрію регіонального розвитку.

Наукова новизна та практична значущість теми полягають у необхідності системного переосмислення існуючих управлінських підходів до розвитку критичної інфраструктури на регіональному рівні, з урахуванням принципів сталого розвитку, ризик-орієнтованого управління та інтеграції безпекового

виміру у регіональну політику. Удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури передбачає формування комплексної моделі взаємодії державних, регіональних і місцевих інституцій, бізнесу та громадянського суспільства, а також впровадження інноваційних управлінських інструментів, цифрових технологій і сучасних підходів до стратегічного планування. Це відповідає актуальним науковим дискусіям щодо підвищення стійкості територій, забезпечення безперервності функціонування інфраструктурних систем та формування резильєнтних регіональних економік.

Результати дисертаційного дослідження Магдисюка С.В. використано в межах науково-дослідної роботи № 04-24 «Соціально-економічний розвиток Харківського регіону в умовах військових загроз» (довідка № 25.174/11 від 26.11.2025 р). Тема дослідження пов'язана з науково-дослідною роботою «Стратегування діяльності підприємств критичної інфраструктури регіонів України в контексті цифрової трансформації та посилення ризиків» (номер державної реєстрації 0126U001020), що виконується кафедрою управління та адміністрування Каразінського університету.

Повнота викладу основних положень дисертації у наукових виданнях та апробація результатів дослідження.

Основні наукові положення, висновки та результати проведеного дослідження завчасно та у належному обсязі доведено до відома наукової спільноти шляхом опублікування 13 наукових праць, зокрема 6 статей у наукових виданнях, які на момент публікації входили до переліку фахових видань України (категорія Б), 1 стаття у міжнародному науковому журналі, що індексується у наукометричних базах Scopus та Web of Science.

Результати дослідження також пройшли апробацію на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, за підсумками участі в них опубліковано 6 тез доповідей.

Усі оприлюднені праці здобувача повною мірою відображають сутність, зміст і основні результати дисертаційної роботи, а також розкривають їх наукову новизну.

Обґрунтованість наукових положень дисертації та їх новизни.

Дисертаційне дослідження Магдисюка С.В є завершеною науковою працею, у якій обґрунтованість, достовірність і наукова новизна отриманих результатів забезпечені системним підходом до дослідження проблематики щодо удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України.

Наукова новизна дисертаційного дослідження Магдисюка С.В. полягає в розробленні теоретичних та методичних положень, практичних рекомендацій щодо удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури України та регіонів. Основні результати полягають у тому, що:

- *вдосконалено* уявлення про теоретичний базис поняття «механізм розвитку критичної інфраструктури», що характеризується процесами координації та узгодження взаємодій складових та елементів (секторів/підсекторів/мереж/підприємств/об'єктів) критичної інфраструктури на основі поєднання ресурсів (економічних, фінансових, управлінських, кадрових, інформаційних, технічних тощо);

- *вдосконалено* підхід до оцінки функціонування та розвитку секторів/підсекторів критичної інфраструктури країни та регіонів, що використовує інтегровані, релевантні макроекономічні дані системи національних рахунків (СНР), які ґрунтуються на міжнародних стандартах ООН та ЄС, використовуються як інформаційна основа для аналізу стану, процесів відтворення та розвитку національної економіки в цілому, та її секторів;

- *вдосконалено* характеристики секторів/підсекторів/мереж/об'єктів/активів критичної інфраструктури (функціональність, швидка адаптивність до турбулентних умов, безперервність в роботі, стійке протистояння та швидке відновлення після будь-якого впливу загроз), які орієнтовані на позитивну динаміку показників: обсяги інвестицій, кількість новостворених у кризових умовах підприємств, обсяги доходів, кількість працюючих, обсяги виробництва товарів/послуг, нові напрями діяльності;

- *дістав подальшого розвитку* підхід до управління критичною інфраструктурою (КІ) регіонів, що передбачає створення на регіональному рівні Координаційних центрів стійкості та розвитку критичної інфраструктури, в склад яких доцільно залучити керівників та представників: департаментів, які мають критично важливі підприємства; органів місцевого самоврядування; ОТГ; критично важливих державних підприємств регіону; регіонального бізнесу, який функціонує в секторах/підсекторах критичної інфраструктури; органів виконавчої влади; а також експертів та консультантів, науковців, фахівців, громадських організацій, діяльність яких пов'язана з КІ країни та регіону;

- *дістало подальшого розвитку* інформаційне забезпечення управління розвитком критичної інфраструктури на регіональному рівні, що передбачає створення інформаційного центру та бази даних накопичення, обміну, використання інформації про мережі/підприємства/об'єкти/активи критичної інфраструктури регіону;

- *дістав подальшого розвитку* методичний підхід з використанням факторного аналізу для визначення ступеня впливу елементів оборотних активів на доходи та фінансово-економічні результати діяльності підприємств критичної інфраструктури, що проводиться на основі оцінки зміни виручки (доходу від реалізації) залежно від зміни обсягу середньої дебіторської заборгованості та коефіцієнту оборотності дебіторської заборгованості.

Достовірність результатів дисертаційного дослідження.

Достовірність висновків і рекомендацій підтверджується логічною узгодженістю теоретичних положень і емпіричних результатів, репрезентативністю використаних даних, апробацією основних положень у наукових публікаціях і практичним впровадженням результатів дослідження.

У цілому наукові положення, висновки та рекомендації дисертаційної роботи Магдисюка С.В. характеризуються високим рівнем обґрунтованості, внутрішньою логічною цілісністю та практичною спрямованістю, що підтверджує достовірність отриманих результатів і їх вагомість для розвитку критичної інфраструктури регіонів України.

Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності.

Дисертація була перевірена на наявність запозичень в антиплагіатній інтернет-системі Strikeplagiarism.com. Результати перевірки дисертаційної роботи Магдисюка С.В. засвідчують відсутність ознак порушення академічної доброчесності.

У дисертації коректно подано посилання на використані першоджерела, дотримано вимоги наукового цитування та оформлення бібліографічних посилань. Ознак навмисних запозичень, фальсифікації, фабрикації чи спотворення наукових результатів не виявлено.

На підставі здійсненої перевірки можна стверджувати, що дисертаційна робота виконана самостійно, відповідає принципам академічної доброчесності та вимогам, установленим до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Важливість отриманих автором дисертації результатів та їх практичне значення.

Практичне значення одержаних результатів дисертації Магдисюка С.В. полягає в тому, що теоретичні та методичні положення дисертації доведено до рівня конкретних рекомендацій щодо розвитку критичної інфраструктури регіонів України.

Результати дослідження, висновки та рекомендації, що містяться у роботі, схвалені та використовуються у навчальному процесі: основні наукові положення та висновки щодо удосконалення підходу до оцінки розвитку секторів/підсекторів критичної інфраструктури країни та регіонів, а також класифікації ризиків критичної інфраструктури, які містяться у дисертації, використовуються кафедрою управління та адміністрування в навчальному процесі під час викладання курсів «Державне та регіональне управління», «Управління в умовах сталого розвитку», а також у дипломному проектуванні (довідка від 17.11.2025).

Пропозиції щодо створення Координаційного центру стійкості та розвитку критичної інфраструктури регіону, його склад та функції були використані при розробці відповідних планів заходів Донецької

облдержадміністрації (довідка М-01187-50-1.1/15-25-387/05.02-05 від 27.08.2025).

Пропозиції щодо формування інформаційного центру та бази даних функціонування та розвитку критичної інфраструктури регіону були використані при розробці відповідних планів заходів Донецької облдержадміністрації (довідка М-01187-50-1.1/15-25-26/486-25 від 27.08.2025).

Пропозиції щодо вдосконалення управління оборотними активами, а в їх складі дебіторською заборгованістю, визначення факторів впливу та методика факторного аналізу впливу елементів оборотного капіталу на доходи підприємств критичної інфраструктури були використані у роботі підприємства, що відноситься до критично важливих, ПрАТ «АТП 16329» (довідка № 1/1-178, від 30.06.2025).

Дискусійні положення та зауваження до дисертації.

Позитивно оцінюючи дисертаційну роботу Магдисюка Сергія Володимировича, доцільно звернути увагу на деякі положення, що є дискусійними, недостатньо розкритими, потребують пояснення у процесі захисту дисертації та у подальших наукових дослідженнях дисертанта:

1. Автор в дисертації на стор. 27 в табл. 1.1. розглядає підходи до визначення критичної інфраструктури на міжнародних та наднаціональних рівнях (організаціях), з нашої точки зору, більш доцільно було б розглянути функціональні напрями розглянутих організацій, що надало б можливість проаналізувати їх діяльність та впровадити їх досвід на вітчизняних підприємствах критичної інфраструктури для підвищення рівня соціально-економічного розвитку.

2. На рис. 1.11 (стор. 67) автор аналізує категорії критичності об'єктів (функцій, послуг) критичної інфраструктури, з нашої точки зору, було б доцільно визначити як впливає запропонована класифікація на формування державної політики у сфері безпеки, розподілу ресурсів і пріоритетності заходів із захисту та відновлення інфраструктури в умовах кризових ситуацій і воєнних загроз.

3. В дисертації на стор. 143 автор виокремлює проблематику фрагментації управління критичною інфраструктурою, що може проявлятися кількома способами і може перешкоджати розвитку та стійкої інфраструктури, з нашої точки зору, доцільно було б більш детально розглянути цю проблематику та визначити, які державні інституції будуть планувати, організовувати та контролювати їх діяльність на регіональному та державному рівнях.

4. Автор в дисертації на стор. 152 розглядає питання щодо реалізації процесів цифровізації та визначення її впливу на різні аспекти життєдіяльності та розвитку суспільства, але, з нашої точки зору, необхідно виокремити, які саме управлінські, технологічні та інституційні бар'єри стримують ефективну цифрову трансформацію ключових сфер життєзабезпечення регіонів (транспорт, ЖКГ, екологія, взаємодія з владою), та які механізми управління можуть забезпечити їх подолання з урахуванням принципів сталого розвитку та інклюзивності.

Але зазначені зауваження не носять принципового характеру і не знижують загальної високої оцінки дисертації Магдисюка С.В., а лише підтверджують важливість і складність теми наукового дослідження.

Висновок про дисертаційну роботу.

Дисертаційна робота Магдисюка Сергія Володимировича на тему: «Удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України», подана на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 Менеджмент, є завершеним науковим дослідженням, у якому отримано сукупність теоретичних, методичних і прикладних результатів, що дозволили розв'язати актуальне науково-практичне завдання удосконалення механізму розвитку критичної інфраструктури регіонів України.

Отримані в дисертації наукові положення, висновки та рекомендації мають наукову новизну, характеризуються теоретичною обґрунтованістю, внутрішньою логічною узгодженістю та практичною спрямованістю, що підтверджується їх апробацією та впровадженням у діяльність підприємств, органів місцевого самоврядування та освітніх установ.

Вважаю, що за актуальністю теми, рівнем наукової новизни, повнотою розкриття поставлених завдань, обсягом і практичним значенням отриманих результатів дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами) та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, а її автор, Магдисюк Сергій Володимирович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 – Менеджмент.

Офіційний рецензент:

Завідувач кафедри маркетингу та
торговельного підприємництва
Навчально-наукового інституту
«Українська інженерно-педагогічна
академія»
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна,
доктор економічних наук, професор

Вікторія ЧОБИТОК

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 18:54:05 22.05.2026

Назва файлу з підписом: Рецензія Чобіток.pdf.asice
Розмір файлу з підписом: 208.8 КБ

Перевірені файли:
Назва файлу без підпису: Рецензія Чобіток.pdf
Розмір файлу без підпису: 208.2 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: Чобіток Вікторія Іванівна
П.І.Б.: Чобіток Вікторія Іванівна
Країна: Україна
РНОКПП: 2954911621

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 18:53:47
22.05.2026

Сертифікат виданий: "Дія". Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг
Серійний номер: 382367105294AF970400000072C534007954C304
Тип носія особистого ключа: ЗНКІ криптомодуль ІІТ Гряда-301
Алгоритм підпису: ДСТУ 4145
Тип підпису: Кваліфікований
Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)
Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)
Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.04.06 13:00